

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

§. I. Sententia SS. Patrum Gallicanæ ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

CAPUT VI.

Traditio Ecclesiæ Gallicanæ de auctoritate Pontificis & communione cum S. Sede.

§. I.

Sententia SS. Patrum Gallicanæ Ecclesiæ.

Ecclesia Gallicana, hæreditatis Dominⁱ portio pretiosa, maximumque universalis Ecclesiæ ornamentum, minoris gloriæ splendorem accepit à glorioso tot Martyrum sanguine, ab excellenti tot Sanctorum Episcoporum eruditione, quàm à perpetua & inviolabili cum Petri Cathedra communione. Sed, ô tempora! ô mores! Ea ipsa, quibus eam Sedem decorare solet, encomia, spiritu erroris vertuntur hodie in argumentum rebellionis contra Pontificum auctoritatem. Confundamus eam paucis referendo sententias eorum, qui in Ecclesia Gallicana auctoritate, scientia, sanctitate maximè flourerunt: *Interroga Majores tuos, & dicent tibi.* Deut. 32. *Dicent enim vero quæ sit circa debitam S. Sedis reverentiam fides Catholicorum; quæ Gallorum statuta; quæ Christianissimi Regni praxis.* 7. 7.

S. Irenæus primariae Galliarum Sedis secundus Episcopus, fidem quam ab Apostolorum Discipulis acceperat, Gallis proponens, id eos docuit quod à Magistris tantis

L. 3. cap. 3.

didicerat, nempe ad conservandam hanc fidem, omnino unitatem communionemque cum S. Sede necessariam esse. *Maxima*, inquit, & *antiquissima*, & *omnibus cognita à gloriosissimis duobus Apostolis Petro & Paulo Rome fundata & constituta Ecclesia*, eam quam habet ab Apostolis traditionem, & *annuntiatam hominibus fidem*, per *Successiones Episcoporum* pervenientem usque ad nos, indicantes confundimus omnes (hæreticos.) Ad hanc enim Ecclesiam propter potentiolem principalitatem, necesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est, eos qui sunt fideles, in quo semper ab his qui sunt undique, conservata est ea quæ est ab Apostolis traditio.

Dubitari non potest, quin quatuor primis seculis Ecclesiæ Galliarum Summo Pontifici inseparabili nexu fuerint unitæ. Primi qui Evangelii radiis Gallos illustrarunt Apostoli, à Romano Pontifice missi erant, Sedesque suas acceperant: populique ad fidem primum conversi, grato animo venerabantur Ecclesiam Romanam velut Matrem communem quæ ipsos Christo pepererat.

Hilarius Arelatensis seculo quinto ausus fuerat, absque Pontificis auctoritate, Provinciæ Viennensis consecrare Episcopum. De qua re S. Leo questus est acerrimè: cumque Episcopus ille Apostolicis Decretis submittere se nolle videretur, Valentinianus III. legem mox tulit, Novellis Theodosii II. insertam; quâ patet, quanta tunc fuerint in Galliis Papæ auctoritas. *Erat*, inquit Princeps ille, *sententia Pontificis per Gallias etiam sine Imperiali sanctione valitura. Quid enim tanti Pontificis auctoritati in Ecclesias non liceret? Sed nostra quoque præceptio & ratio probavit, ne ulterius vel*

Novella
Valenti-
niani. In-
ter Ep. st. 5
Leonis
edit. Quest
nel. p. 434

Hilario,

Hilario, quem adhuc Episcopum nuncupari sola mansueti Præfulis permittit humanitas, nec cuiquam alteri.... præceptis Romani Antistitis liceat obviare.... Hoc perenni sanctione decernimus, ne quid tam Episcopis Gallicanis, quàm aliarum Provinciarum contra consuetudinem veterem liceat sine Viri Venerabilis Papæ Urbis æterna auctoritate tentare. Sed illis omnibus pro lege sit, quidquid sanxit, vel sanxerit Apostolica Sedis auctoritas.

Hilarius accusatus pedes Romam se contulit, ut vitæ ipsius scriptor testatur. Quo perveniens, Beato Leoni Papæ illico se præsentat, cum reverentia impendens obsequium, & cum humilitate deposcens, ut Ecclesiarum statum more solito ordinaret.... Porro autem si aliud velit, se non futurum esse molestum.

Auctor vitæ S. Hilarii apud Bollandum 5. Maii cap. 3

Post hæc Arelatensis Ecclesia S. Sedi obedientissima permansit: & S. Cæsarius Arelatensis ad Symmachum Pontificem missis Litteris variorum ab eo dubiorum resolutionem postulavit. Verba Cæsarii sunt. *Sicut à persona Beati Petri Apostoli Episcopatus sumit initium, ita necesse est, ut disciplinis competentibus Sanctitas vestra singulis Ecclesiis, quid observare debeant, ostendat.*

Tom. 4. Conc. p. 1294. edition. Labbeanæ.

Notum est quâ reverentiâ Galliarum Episcopi in Synodo congregati dogmaticam S. Leonis Epistolam receperint. Dicere non verentur eam se, ita ut Symbolum fidei, tabulis cordis ascribere.

Epist. Episcop. Gall. ad Leon. inter Epistol. Leonis p. 580. edit. Quenel.

Seculo sexto S. Avitus Episcopus Viennensis ad Hormisdam Papam scribebat in hæc verba: *Et quia securus, non dicam de Viennensi, sed de totius Gallia devotione polliceor, omnes super statu fidei vestram captare sententiam. Orate ut sic nos perditorum professio fucata non fallat, sicut ab*

Epist. 87. ad Hormisdam inter opera Sir-

mondi
tom. 2. p.
130.

*unitate quam regitis, veritas comperta non sepa-
rat.*

Epist. 31.
ad Fau-
stum &
Sym-
mach. Se-
nat. ibid.
p. 71.
Conc. Tu-
ron. an.
567. cap.
21.

Aliâ Epistolâ omnium Galliæ Episcoporum nomine scriptâ, auream hanc profert sententiam idem Episcopus Viennensis. *Si Papa, inquit, Urbis Romæ vocatur in dubium, Episcopatus jam videbitur, non Episcopus vacillare.*

Patrum Concilii Turonensis anno 567. vox fuit: *Quis Sacerdotum contra decreta talia, quæ à Sede Apostolica processerunt, agere præsumat? . . . Patres nostri hoc semper custodierunt, quod eorum præcipit auctoritas.*

Epist. 70.
p. 1593.
edit. Paris.

Audiamus Alcuinum, sidus illud fulgentissimum Franciæ. *Ne, inquit, Schismaticus inveniatur, & non Catholicus, sequatur probatissimam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ auctoritatem: ut unde Catholici fidei initia accipimus, inde exemplaria salutis nostræ semper habeamus. Ne claviger regni coelestis abjiciat, quod à suis deviasse intelligit doctrinis. Dicitque alio loco, moveri se Romanam plus auctoritate quàm Hispanam veritate.*

Lib. 7.
contra Fe-
licem p.
895.

Concilium Nationale Pontigonense anno 876. approbavit, decrevitque executioni mandari Capitula Caroli Calvi, quorum secundum his terminis conceptum erat: *Ut honor Summo Pontifici ab omnibus conservetur, & quæ auctoritate Apostolica decreverit, cum summa veneratione suscipiantur, & debita illi obedientia in omnibus conservetur.*

Tom. 2.
Concil.
Galliæ p.
476.

Concilium Nationale Tricassinum anno 878. dicebat Pontifici: *Domine Sanctissime & Reverendissime Pater Patrum, Joannes Catholica atque Apostolica Ecclesia videlicet Romane primæ Sedis Papa, nos famuli ac discipuli. Ex his verbis patet, non credidisse Episcopos illos Romanam Sedem separari posse ab Ecclesia Catho-*

Catholica. Deinde pergunt: Quos excommu-
nicatis, excommunicatos tenemus, quos ab Eccleſia
abjeciſtis abjicimus, & quos regulariter ſatisfa-
cientes veſtra auctoritas & Apoſtolica Sedes rece-
perit, recipiemus.

Hæc Concilii Tricaſſini verba tantò majoris
ponderis eſſe debent, quòd cum encomio
citentur in Proceſſu verbali Conventûs Pro-
vinctialis Rhemenſis, occasione Archiëpiſ-
copi Cameracenſis; quodque Illuſtriſſimi
Bononiënſis & Catalaunenſis recognoverint, Nova Cle-
ri Mo-
num. tom
I. p. 450.
quòd id quod in Concilio Tricaſſino declara-
tum fuit, de decretis ad perſonas damnan-
das vel abſolvendas pertinentibus juxta om-
nium ſeculorum traditionem, extendi etiam
debeat ad decreta dogmatica: quodque brevi
iſta periodo fuerit ſignificatum, Epifcopos
conſentientes primæ Sedis decreto, exer-
cere ſimul actum obedientiæ erga eandem
Sedem, & auctoritatis ſub primaria aucto-
ritate Sedis Apoſtolicæ.

Hincmarus, quem acrem libertatum ſua-
rum defenſorem Galli agnoſcunt, in cauſa
fidei nullis limitibus Pontificis auctoritatem
circumſcribit. De omnibus, inquit, dubiis, Hinem. de
divort.
Lotarii
& Teutb.
initio-
vel obſcuris, qua ad rectæ fidei tenorem, vel pie-
tatis dogmata pertinent, S. R. Eccleſia, ut om-
nium Eccleſiarum Mater, & Magiſtra, Nutrix
ac Doctrinx eſt conſulenda, & ejus ſalubria mo-
nita ſunt tenenda, maximè ab his qui in illis re-
gionibus habitant, in quibus per ejus prædicationem
omnes in fide genuit, & Catholico lacte nutrit.

Ivo Carnoteniſis & Goffridus Vindocinen-
ſis à Conventu Prælatorum anno 1682. cum
laude citantur: quorum prior ad Archiëpiſ-
copum quemdam S. Sedi rebellem ita ſcribit.

56 *Tractatus de Schismate.*

Adversus Sedem Apostolicam attollis cervicem, & quantum in te est, quod illa edificat tu destruis, & quod destruit edificas. Sed hujus S. Sedis iudicio & Constitutionibus resistere, nihil aliud est quam haresim suam prodere, cum scriptum sit, eum qui non consentit Ecclesia Romana, manifestè hæreticum esse.

Ivo Epist.
§. ad Ri-
cher. Se-
nonenf.

Epist. 27.
apud Sir-
mondum

Epist. 10.
ad Goffri-
dum Car-
not.

De Con-
fid. lib. 2.
c. 8.

Epist. 190.
ad Innoc.
IV tom. 4.
nov. edit.

De Con-
fid. lib. 2.
c. 8.

Goffridus Abbas Vindocinensis scribit ad Goffridum Episcopum Carnotensem, nemo potest retractare quod Pontifex fecit, & in eum os ponere. Et in alia Epistola, si quis, inquit, Apostolica Sedi qua leges canonum dedit, in canonum expositione contrarium sentit, non sapit quicumque est ille, sed desipit.

S. Anselmus Abbas Du Bec, ejusque præceptor Lanfrancus non minus acriter pro tuenda S. Sedis Auctoritate certarunt.

S. Bernardus, vox & oraculum Cleri Gallicani, in sola Pontificis persona, quidquid in novo veterique Testamento apparet illustrius, tanquam in speculo contemplabatur, Abrahami fidem, Melchisedechi & Aaronis Sacerdotium, Moysis potestatem legislativam, S. Petri ipsiusque Domini nostri Jesu Christi dignitatem. Ad Papam Innocentium IV. ita scripsit. Oportet ad vestrum referri Apostolatum pericula quaque & scandala emergentia in regno Dei, ea præsertim qua de fide contingunt. Dignum namque arbitror ibi potissimum resarciri damna fidei, ubi non possit fides sentire defectum. Hac quippe hujus prærogativa Sedis. Cui enim alteri aliquando dictum est: Ego pro te rogavi Petre, ut non deficiat fides tua? Et ad Eugenium scribens ait; Tu Episcopo celum claudere, tu ipsum ab Episcopatu deponere, etiam & tradere Satana potes. . . . Habent alii Pastores sibi assigna-

assignatos greges, singuli singulos; tibi universi crediti, uni unus. Nec modo ovium, sed & Pastorum tu unus omnium Pastor.

Sancti Bonaventura & Thomas Aquinas, velut duo lumina Scholæ Parisiensis in qua annis plurimis docuerunt, meritò suspiciuntur. Videamus, istorum quæ fuerit sententia.

Si tempore, inquit S. Bonaventura, Sacerdotii figurativi, Pontificis sententiæ adversari malum erat, mortisque pœna mulctandum; multò fortius tempore veritatis, & gratiæ revelata, quando Christi Vicario plenitudo potestatis collata esse dignoscitur. & S. Thomas postquam, inquit, aliqua essent auctoritate universalis Ecclesiæ determinata, si quis tali ordinationi pertinaciter repugnaret, hæreticus censeretur. Quæ quidem auctoritas principaliter residet in Summo Pontifice. Dicitur enim, quoties fidei ratio ventilatur, arbitror omnes fratres nostros & Coëpiscopos non nisi ad Petrum, id est ad sui nominis auctoritatem referri debere. Contra cujus auctoritatem nec Hieronymus, nec Augustinus, nec aliquis sacrorum Doctorum suam sententiam defendit.

Hæc est concors SS. Patrum ac Doctorum Ecclesiæ Gallicanæ sententia: meritoque antiquus vitæ S. Bernardi Scriptor insigni hoc testimonio Nationem extollit: Neque enim Francia (ceteris regionibus proclivibus ad Schismata) aliquando scædata est, nec malignorum acquievit erroribus: nec fabricata est idolum in Ecclesia, nec venerata in Petri Cathedra monstrum.

Ex hac doctrina, ipsis Gallis fatentibus, Ecclesiæ Gallicanæ decor & gloria promanavit. Hanc sibi, teste Fevretæ, dignitatem comparavit indissolubili cum Sancta Romana Sede

Bonav.
Apolog.
Pauperum
cap. 1

2.2. quæst.
11. art. 2.

Guilielm.
Abbas S.
Theodori
in vita
Bernardi.

Lib. 1.
cap. 3.

Sede conjunctione. A Romana scilicet Ecclesia divinæ claritatis lucem, & fulgentissimos gloriæ suæ radios mutuabat. Verbo, Petri Cathedra primum erat mobile, cujus motus omnes exactissimè ipsa sequebatur.

Demonstrari haud difficulter posset, præcellentium Sorbonæ Doctorum partem maximam pro tuenda Summi Pontificis auctoritate acriter & gloriosè certasse; falsoque esse necessitatem submittendi se dogmaticis ejus Constitutionibus. Sed corpus hoc, ob variationis inconstantiam, in tantam tamque degenerem recidit vilitatem, ut auctoritas ejus tanti non sit, ut post citatos viros tam illustres locum hîc aliquem invenire mereatur.

§. II.

Cleri Gallicani novissimorum seculorum de S. Sedis auctoritate sententia.

CLerus Gallicanus posterioribus his seculis non recessit à doctrina & praxi tot illustrium Prædecessorum, quantum attinet ad reverentiam obedientiamque Summis Pontificibus debitam. Hæc principia, velut pretiosam fidei gemmam, ab illis accepta diligenter conservavit.

Concilia
Galliæ no-
vissima. Concilium Rhotomagensè anno 1581. sub Cardinale Borbonio celebratum; Rhemensè anno 1583. sub Guisio Cardinale; Burdigalensè celebratum anno eodem sub Antonio Præposito de Sanzac; Turonensè eodem anno sub Simone de Maillé; Bituricensè anno 1584. sub Reinero de Baulne; & Aquisextanum